

Udruženje inženjera konsultanata Srbije — ACES

Centar za rešavanje sporova u oblasti građevinarstva

PRAVILA ARBITRAŽE CDRC

Ovo izdanje je važeće na dan 02.12.2023. godine. Za dodatne informacije, posetite <https://www.aces.rs/>.

Udruženje inženjera konsultanata Srbije — ACES

Centar za rešavanje sporova u oblasti građevinarstva

Žorža Klemansoa 35

11000 Beograd, Republika Srbija

<https://www.aces.rs/>

ACES je vlasnik autorskih prava i ostalih prava intelektualne svojine na ovom kolektivnom autorskom delu. Nijedan deo ovog dokumenta ne sme se reprodukovati, distribuirati, preneti, prevesti ili adaptirati u bilo kojem obliku ili na bilo koji način bez pismenog odobrenja ACES-a, osim ako je to dozvoljeno zakonom.

© Udruženje inženjera konsultanata Srbije

Drugo izdanje: objavljeno Decembra, 2023. godine

SADRŽAJ

UVODNE NAPOMENE	5
DEO A	6
OPŠTI PRINCIPI.....	6
Član 1. Oblast primene.....	6
Član 2. Definicije	6
Član 3. Komunikacija i vremenska ograničenja.....	7
Član 4. Zahtev za arbitražu.....	8
Član 5. Odgovor na Zahtev za arbitražu; Protivtužbe	9
DEO B	11
SASTAV ARBITRAŽNOG SUDA.....	11
Član 6. Opšte odredbe	11
Član 7. Broj arbitara	11
Član 8. Imenovanje arbitra pojedinca	12
Član 9. Imenovanje tri arbitra.....	12
Član 10. Imenovanje i potvrđivanje arbitara	12
Član 11. Oспорavanje arbitara	13
Član 12. Zamena arbitra	14
DEO C	14
VIŠE STRANA, UGOVORI I KONSOLIDACIJA	14
Član 13. Pridruživanje	14
Član 14. Višestruki ugovori	15
Član 15. Konsolidacija arbitraža	15
DEO D	16
ARBITRAŽNI POSTUPAK.....	16
Član 16. Opšte odredbe.....	16
Član 17. Zastupanje i pomoć	17
Član 18. Mesto arbitraže	17
Član 19. Pravila koja regulišu postupak	17
Član 20. Jezik	17
Član 21. Merodavno pravo	18
Član 22. Prenos spisa Arbitražnom sudu	18
Član 23. Vođenje arbitraže	18
Član 24. Tužba	19
Član 25. Odgovor na tužbu	20
Član 26. Prigovor u vezi nadležnosti arbitražnog suda	20
Član 27. Dodatne pisane izjave	21
Član 28. Privremene mere.....	21
Član 29. Arbitar za hitne slučajeve.....	22
Član 30. Ubrzani postupak	23
Član 31. Dokazi	23
Član 32. Veštak imenovan od strane suda	24
Član 33. Ročišta	24
Član 34. Završetak postupka	24
DEO E	25
PRESUDE	25
Član 35. Donošenje presude	25
Član 36. Poravnanje	25
Član 37. Prekid.....	26
Član 38. Odobrenje presude od strane CDRC.....	26
Član 39. Obaveštenje, deponovanje i izvršivost presude	26
Član 40. Ispravka i tumačenje presude i dodatna presuda.....	27
DEO F	27

TROŠKOVI	27
Član 41. Avans za pokrivanje troškova arbitraže	28
Član 42. Odluka o troškovima arbitraže	29
DEO G	30
RAZNO	30
Član 43. Izmenjeni rokovi	30
Član 44. Odricanje	30
Član 45. Ograničenje odgovornosti	30
PRILOG BR. 1:	31
PREGLED TROŠKOVA ARBITRAŽE	31
PRILOG BR. 2:	35
MODEL ARBITRAŽNE KLAUZULE	35
PRILOG BR. 3:	36
PRAVILA POSTUPANJA ARBITRA ZA HITNE SLUČAJEVE	36
Član 2. Imenovanje arbitra za hitne slučajeve	37
Član 3. Prenos spisa	37
Član 4. Oспорavanje arbitra za hitne slučajeve	38
Član 5. Mesto postupka arbitra za hitne slučajeve	38
Član 6. Arbitražni postupak	38
Član 7. Nalog	39
Član 8. Troškovi postupka pred arbitrom za hitne slučajeve	40
PRILOG BR. 4:	41
PRAVILA UBRZANOG POSTUPKA	41
Član 1. Primena Pravila ubrzanog postupka	41
Član 2. Konstituisanje Arbitražnog suda	41
Član 3. Arbitražni postupak	41
Član 4. Presuda	42
Član 5. Troškovi	42

UVODNE NAPOMENE

1. Sledeća Pravila arbitraže (u daljem tekstu: „**Pravila**“) donosi Centar za rešavanje sporova u oblasti građevinarstva (u daljem tekstu: „**CDRC**“), kao poseban organ uprave Udruženja inženjera konsultanata Srbije (u daljem tekstu: „**ACES**“).
2. Pravilima je predviđeno rešavanje domaćih i međunarodnih sporova arbitražom, kada se strane saglase oko njihove primene.
3. Postupke u skladu sa ovim Pravilima sprovodiće isključivo CDRC, koji je ujedno i jedino telo ovlašćeno za vođenje postupaka u skladu sa ovim Pravilima, uključujući i detaljni nadzor i odobravanje odluka donetih u skladu sa Pravilima. Strane se mogu dogovoriti o izmeni bilo koje odredbe ovih Pravila. Međutim, CDRC može da odluči da ne sprovede arbitražu po izmenjenim Pravilima, ukoliko smatra da takva izmena nije u skladu s prirodom, razumno sprovodivim mehanizmima i/ili ciljevima Pravila.
4. Strane se moraju oslanjati isključivo na sopstvene veštine i procene prilikom korišćenja ovog dokumenta. Ni CDRC, ni bilo koji drugi saradnik ne preuzimaju odgovornost za bilo kakav gubitak ili štetu nastalu usled greške ili propusta, bez obzira na to da li je ta greška, odnosno propust, posledica nemara ili nekog drugog uzroka. Svaka takva odgovornost je isključena.
5. Pravila su objavljena na engleskom i na srpskom jeziku. Engleska verzija Pravila je originalni tekst.
6. Kada su se strane saglasile da svoje sporove upućuju CDRC-u na arbitražu ili na arbitražu u skladu sa Pravilima CDRC-a, smatraće se da su se strane složile da će se arbitraža voditi u skladu sa ovim Pravilima i da će biti administrirana od strane CDRC u skladu sa ovim Pravima.
7. Ova Pravila stupaju na snagu 2. decembra 2023. i osim ako se strane ne dogovore drugačije, primenjivaće se na svaku arbitražu koja je započela tog datuma ili nakon toga.
8. Najnovija izdanja svih verzija dostupna su na <https://www.aces.rs/centar-za-resavanje-sporova-u-oblasti-gradjevinarstva/arbitraza/>

DEO A

OPŠTI PRINCIPI

Član 1. Oblast primene

1.1. Ako su se Strane dogovorile da će sve međusobne sporove u vezi sa definisanim pravnim odnosom, bez obzira da li je po osnovu ugovora ili ne, uputiti na arbitražu u skladu sa ovim Pravilima, smatraće se da su se Strane dogovorile da će se ti sporovi rešavati u skladu s ovim Pravilima, kao i sa eventualnim izmenama o kojima se Strane dogovore. Smatraće se da su se Strane pozvale na Pravila koja su na snazi na datum početka arbitraže, osim ako se Strane ne dogovore da primenjuju određenu verziju Pravila.

1.2. U slučaju da je neka odredba ovih Pravila u suprotnosti sa odredbom važećeg zakona od koje Strane ne mogu da odstupe, ta odredba zakona će biti merodavna.

Član 2. Definicije

2.1. U ovim Pravilima:

2.1.1. „**arbitražni sud**” označava jednog ili tri arbitra;

2.1.2. „**presuda**” obuhvata, između ostalog, privremenu, delimičnu, konačnu ili dodatnu presudu;

2.1.3. „**Lista arbitara CDRC** ” označava spisak arbitara predeloženih od strane CDRC; „

2.1.4. „**zahtev**” ili „**zahtevi**” označava bilo koji zahtev bilo koje strane prema bilo kojoj drugoj strani;

2.1.5. „**tužilac**” obuhvata jednog ili više tužilaca, „**tuženi**” obuhvata jednog ili više tuženih, a „**dodatna strana**” obuhvata jednu ili više dodatnih strana

2.1.6. „**strana**” ili „**strane**” označava tužioce, tužene ili dodatne strane;

“ **koarbitar**” odnosi se na bilo kog člana arbitražnog veća, osim na predsednika veća

“ **finansiranje trećeg lica**” se odnosi na bilo koji ugovor koji je fizičko ili pravno lice zaključilo a koje nije stranka u postupku odnosno zastupnik stranke u postupku, sa ciljem da obezbedi materijalnu podršku, odnosno da direktno ili

indirektno finansira deo ili celokupni iznos troškova arbitraže kroz davanje donacije, ili u zamenu za plaćanje koje u potpunosti ili delimično zavisi od ishoda arbitraže.

- 2.2.** Ako kontekst ne nalaže drugačije, u ovim Pravilima:
 - 2.2.1. naslovi Pravila, delova, klauzula, primera klauzula i priloga dati su radi praktičnosti i ne utiču na tumačenje ovih Pravila;
 - 2.2.2. prilozi čine sastavni deo ovih Pravila;
 - 2.2.3. upotreba bilo kojeg roda obuhvata ostale rodove, a upotreba množine obuhvata upotrebu jednine i obrnuto, ako kontekst ne nalaže drugačije.

Član 3.
Komunikacija i vremenska ograničenja

- 3.1.** Ukoliko nije drugačije predviđeno u članovima 4.6 i 5.4 , svi podnesci i druga pisana komunikacija koju je podnela bilo koja strana, kao i svi prateći dokumenti, šalju se svakoj strani, svakom arbitru i CDRC putem e-mail komunikacije. Svako obaveštenje koje arbitražni sud upućuje stranama, se šalje na isti način.
- 3.2.** Ako iz bilo kog razloga, obaveštenja ili dokumentacija koja bude u prilogu bude predata CDRC-u u štampanom formatu, preko kurirske službe ili lično, mora biti predata u dovoljnom broju kopija tako da bude dostavljena po jedna kopija CDRC, svako od strana i svakom od arbitara.
- 3.3.** Sva komunikacija sa CDRC odvija se na jeziku postupka. Ako jezik postupka nije engleski ili srpski, uz komunikaciju mora biti priložen adekvatan prevod na engleski ili srpski jezik.
- 3.4** Sva obaveštenja ili saopštenja CDRC i arbitražnog suda dostavljaju se na poslednju poznatu e-mail adresu strane kojoj su namenjeni, ili njenog predstavnika, u skladu sa obaveštenjem predmetne strane.
- 3.5** Smatraće se da je podnesak ili obaveštenje dato na dan kada je poslato strani koja ih prima putem e-mail komunikacije .U slučaju da se dokumentacija podnese CDRC isključivo u štampanom formatu , podnesci ili obaveštenja smtaraće se uručenim danom predaje kurirskoj službi ili CDRC-u u slučaju lične predaje.
- 3.6** Rokovi naznačeni ili utvrđeni Pravilima počinju da teku od dana koji sledi nakon uručenja odgovarajućeg obaveštenja

ili saopštenja datog u skladu sa članom 3.4. Zvanični praznici i neradni dani uključeni su u obračun vremenskog perioda. Ako poslednji dan utvrđenog vremenskog roka pada na zvanični praznik ili neradni dan u državi u kojoj se smatra da je obaveštenje ili saopštenje dato, vremenski rok će isteći na kraju prvog sledećeg radnog dana.

Član 4.
Zahtev za arbitražu

- 4.1.** Strana koja namerava da započne arbitražu prema Pravilima, dužna je da podnese CDRC zahtev za arbitražu. CDRC će obavestiti tužioca i tuženog o prijemu Zahteva za arbitražu i o datumu prijema.
- 4.2.** Smatraće se da arbitražni postupak počinje na dan kada je Zahtev za arbitražu poslat CDRC.
- 4.3.** Zahtev za arbitražu treba da sadrži sledeće:
 - a) puno ime, adresu i kontakt podatke strana i lica koja zastupaju tužioca u arbitraži;
 - b) oznaku sporazuma o arbitraži na koji se poziva;
 - c) oznaku ugovora ili drugog pravnog instrumenta iz koga proističe, ili u vezi sa kojim je nastao spor ili, u odsustvu takvog ugovora ili instrumenta, kratak opis relevantnog odnosa;
 - d) kratak opis prirode i okolnosti spora;
 - e) izjavu o tužbenom zahtevu, zajedno sa iznosima eventualnih kvantifikovanih potraživanja i, koliko je to moguće, procenom novčane vrednosti svih drugih potraživanja;
 - f) svepredloge o broju arbitara, jeziku i mestu arbitraže, ako se strane o tome prethodno nisu dogovorile, kao i o nominovanju arbitra.
- 4.4.** Ako Zahtev za arbitražu nije podnet na engleskom ili srpskom jeziku, uz Zahtev za arbitražu mora biti priložen adekvatan prevod na engleski ili srpski jezik.
- 4.5.** Tužilac može da uz svoj Zahtev za arbitražu priloži dokumente za koje smatra da su relevantni, ili može da uputi na dokumente ili druge dokaze koje namerava da podnese.
- 4.6.** Zajedno sa Zahtevom za arbitražu, tužilac će

a) izvršiti uplatu naknade za podnošenje prijave predviđenu u Prilogu br. 1 koji je na snazi na dan podnošenja Zahteva za arbitražu i

b) dostaviti dovoljan broj primeraka Zahteva za arbitražu za sve ostale strane, svakog arbitra i CDRC.

4.7. Ako tužilac ne ispuni zahteve iz člana 4.6, CDRC može da odredi rok u kom tužilac mora da ih ispuni, a u protivnom postupak će biti okončan, bez uticaja na pravo tužioca da ponovo podnese isti zahtev.

4.8. CDRC će kopiju Zahteva za arbitražu i priloženih dokumenata proslediti tuženom radi odgovora na Zahtev za arbitražu, nakon što CDRC primi odgovarajući broj primeraka Zahteva za arbitražu i obaveznu naknadu za podnošenje prijave.

**Član 5.
Odgovor na Zahtev za arbitražu;
Protivtužbe**

5.1. U roku od 30 dana od prijema Zahteva za arbitražu, tuženi će dostaviti CDRC svoj Odgovor na Zahtev za arbitražu.

5.2. Odgovor na Zahtev za arbitražu treba da sadrži:

a) puno ime, adresu i kontakt podatke tuženog i lica koja zastupaju tuženog u arbitraži;

d) njegove komentare o prirodi i okolnostima spora;

c) odgovor na tužbeni zahtev;

d) sve predloge o broju arbitara, jeziku i mestu arbitraže, ako se strane o tome prethodno nisu dogovorile, kao i o nominovanju arbitra.

5.3. Tuženi može da uz svoj Odgovor na Zahtev za arbitražu priloži dokumente za koje smatra da su relevantni, ili može da uputi na dokumente ili druge dokaze koje namerava da podnese.

5.4. CDRC može da odobri tuženom produženje roka za podnošenje Odgovora na Zahtev za arbitražu, pod uslovom da je u zahtevu za produženje tuženi naveo svoja zapažanja ili predloge u vezi sa brojem arbitara i bilo kojim nominovanjem arbitara

.

5.5. CDRC će kopiju Odgovora na Zahtev za arbitražu i priloženih dokumenata proslediti tužiocu, nakon što CDRC

primi odgovarajući broj primeraka Odgovora na Zahtev za arbitražu.

- 5.6.** Tuženi će zajedno sa Odgovorom na Zahtev za arbitražu dostaviti i eventualne protivtužbe, kao i:
- a) oznaku sporazuma o arbitraži na koji se poziva;
 - b) oznaku ugovora ili drugog pravnog instrumenta iz koga proističe, ili u vezi sa kojim je nastala protivtužba ili, u odsustvu takvog ugovora ili instrumenta, kratak opis relevantnog odnosa;
 - c) kratak opis prirode i okolnosti protivtužbe;
 - d) izjavu o tužbenom zahtevu, zajedno sa iznosima eventualnih kvantifikovanih potraživanja i, koliko je to moguće, procenom novčane vrednosti svih drugih potraživanja;
- 5.7.** Uz Odgovor na Zahtev za arbitražu, tuženi će dostaviti eventualne zahteve za kompenzaciju, pod uslovom da su ti zahtevi povezani sa predmetom spora i pod uslovom da je arbitražni sud nadležan za odlučivanje o takvim zahtevima. Tuženi će dostaviti:
- a) oznaku ugovora ili drugog pravnog instrumenta iz koga proističe, ili u vezi sa kojim je nastao zahtev za kompenzaciju ili, u odsustvu takvog ugovora ili instrumenta, kratak opis relevantnog odnosa;
 - b) kratak opis prirode i okolnosti zahteva za kompenzaciju;
- 5.8.** Tuženi može da uz svoju protivtužbu i zahtev za kompenzaciju priloži dokumente za koje smatra da su relevantni, ili može da uputi na dokumente ili druge dokaze koje namerava da podnese.
- 5.9.** U slučaju da je tuženi dostavio protivtužbu ili zahtev za kompenzaciju, tuženi će platiti iznos arbitražnih troškova u skladu sa Prilogom br. 1. Ako tuženi ne plati troškove u roku od dva meseca od datuma kada je pozvan da to učini, smatraće se da protivtužba i/ili zahtev za kompenzaciju nisu dostavljeni.
- 5.10.** Tužilac podnosi CDRC Odgovor na protivtužbu i zahtev za kompenzaciju u roku od 30 dana od kada CDRC primi protivtužbu ili zahtev za kompenzaciju. Prije slanja spisa arbitražnom sudu, CDRC može da odobri tužiocu produženje roka za podnošenje Odgovora.

DEO B

SASTAV ARBITRAŽNOG SUDA

**Član 6.
Opšte odredbe**

- 6.1.** Svaki arbitar imenovan u arbitraži prema ovim Pravilima dužan je da u svakom trenutku ostane nepristrasan i da izvršava svoja zaduženja nezavisno od strana uključenih u arbitražu.
- 6.2.** Potencijalni arbitar dužan je da potpiše izjavu o prihvatanju, dostupnosti, nepristrasnosti i nezavisnosti. Pre imenovanja, potencijalni arbitar će u pisanoj formi obelodaniti CDRC sve okolnosti koje mogu da dovedu do toga da strane osnovano sumnjaju u njegovu nezavisnost ili nepristrasnost. Obaveza da se takve okolnosti bez odlaganja obelodane nastavlja da važi tokom cele arbitraže. CDRC će dostaviti takve informacije stranama u pisanom obliku i odrediti rok za sve njihove komentare.
- 6.3.** Odluke CDRC o imenovanju, potvrđivanju, osporavanju ili zameni arbitra će biti konačne.
- 6.4.** Ukoliko strane nisu drugačije odredile, arbitražni sud će biti konstituisan u skladu sa odredbama članova 7 do 10.
- 6.5.** U cilju pružanja pomoći potencijalnim arbitrima u ispunjavanju njihovih dužnosti prema ovim Pravilima, strane su dužne da odmah obaveste CDRC, arbitražni sud i ostale strane o postojanju i identitetu bilo kog trećeg lica koje je zaključilo aranžman za finansiranje tužioca ili tuženog i na osnovu koga ima ekonomski interes u ishodu arbitraže.

**Član 7.
Broj arbitara**

- 7.1.** Ako se strane nisu prethodno dogovorile o broju arbitara i ako se, u roku od 30 dana nakon što je tuženi primio Zahtev za arbitražu, strane ne dogovore da će broj arbitara biti tri, CDRC će posle konsultacija sa stranama odlučiti da li će biti spor rešavati arbitar pojedinac ili tri arbitra, uzimajući u obzir kompleksnost postupka i vrednost spora a.

- Član 8.**
Imenovanje arbitra pojedinca
- 8.1.** Ako su se strane saglasile o imenovanju arbitra pojedinca i ako ne postignu dogovor o nominovanju arbitra pojedinca u roku od 30 dana od datuma kada je tuženi primio Zahtev za arbitražu tužioca, ili u dodatnom roku koji odobri CDRC, CDRC će imenovati arbitra pojedinca.
- Član 9.**
Imenovanje tri arbitra
- 9.1.** U slučaju imenovanja tri arbitra, Tužilac će imenovati arbitra u Zahtevu za arbitražu, dok će Tuženi u Odgovoru na Zahtev nominovati drugog arbitra u roku od 30 dana od dana prijema Zahteva za arbitražu.
- 9.2.** Dva koarbitra će zajednički odabrati trećeg arbitra, koji će imati ulogu predsedavajućeg arbitra arbitražnog veća. Oni će o tome obavestiti CDRC.
- 9.3.** Ako strana nije nominovala arbitra u skladu sa članom 9.1 ili arbitra koga je nominovala stranka ne bude potvrđen od CDRC, druga strana može da zahteva da arbitra imenuje predsednik CDRC sa Liste arbitara CDRC.
- 9.4.** Ako se u roku od 30 dana od imenovanja drugog arbitra, ili u drugom roku koji ugovore strane, dva arbitra se ne dogovore oko izbora predsedavajućeg arbitra ili se predsedavajući arbitar ne potvrdi od strane CDRC, predsedavajućeg arbitra će imenovati CDRC sa Liste arbitara CDRC.
- 9.5.** Ako su se strane dogovorile o tri arbitra, i ako postoji više tužilaca ili više tuženih, tužioci, odnosno tuženi će zbirno imenovati arbitra, osim ako se strane ne dogovore o drugačijem načinu imenovanja arbitara. Ako se više tužilaca ili više tuženih ne dogovore oko imenovanja zajedničkog arbitra, ili ako taj predloženi arbitar nije potvrđen od strane CRDC, arbitra će imenovati CDRC sa Liste arbitara CDRC.
- Član 10.**
Imenovanje i potvrđivanje arbitara
- 10.1.** Prilikom potvrđivanja ili imenovanja arbitara, CDRC će uzeti u obzir državljanstvo, prebivalište i ostale odnose potencijalnog arbitra sa zemljama čiji su državljani strane ili drugi arbitri, kao i raspoloživost, stručnost i sposobnost budućeg arbitra da vodi arbitražu u skladu sa Pravilima.
- 10.2.** CDRC može da potvrdi kao koarbitre, arbitre pojedince i predsedavajuće arbitre lica koja su nominovale strane ili u skladu sa njihovim konkretnim sporazumima, pod uslovom

da izjava koju su dostavili ne sadrži kvalifikaciju u pogledu nepristrasnosti ili nezavisnosti, ili da kvalifikovana izjava u pogledu nepristrasnosti ili nezavisnosti ne predstavlja osnov za prigovor.

10.3. Pored zahteva definisanog u Članu 10.2, predsedavajući arbitri ili arbitar pojedinac moraju da imaju relevantno profesionalno iskustvo jer u suprotnom CDRC neće potvrditi njihovo imenovanje. Bilo koji arbitar koga bude imenovao CDRC mora imati relevantno profesionalno iskustvo .

Član 11. Osporavanje arbitara

11.1. Svaki arbitar može biti osporen ako postoje okolnosti zbog kojih se opravdano sumnja u nepristrasnost ili nezavisnost arbitra.

11.2. Strana može da ospori arbitra koga je imenovala samo iz razloga za koje je saznala nakon imenovanja.

11.3. Strana koja namerava da ospori arbitra dužna je da pošalje obaveštenje o osporavanju u roku od 15 dana nakon što je primila obaveštenje o imenovanju ili potvrđivanju arbitra, ili u roku od 15 dana nakon što je saznala za okolnosti navedene u članu 11.1.

11.4. Obaveštenje o osporavanju dostavlja se CDRC. U obaveštenju o osporavanju moraju biti navedeni razlozi za osporavanje. CDRC će omogućiti svim stranama, osporenom arbitru i drugim arbitrima da u primerenom roku dostave svoje pisane komentare. Ti komentari će biti prezentovani stranama i arbitrima.

11.5. U odgovarajućem vremenskom roku koji je odredio CDRC u skladu sa članom 11.4, sve strane mogu da se slože sa osporavanjem arbitra, a takođe i arbitar koji je osporen može da se povuče sa funkcije. Ni u jednom slučaju to ne podrazumeva prihvatanje valjanosti osnova za osporavanje.

11.6. U slučaju da se sve strane ne slože sa osporavanjem, ili se osporeni arbitar ne povuče u roku iz članova 11.4 i 11.5, CDRC će doneti odluku o osporavanju u narednih 15 dana.

**Član 12.
Zamena arbitra**

- 12.1.** U slučaju smrti, prihvatanje ostavke arbitra od strane CDRC, osporavanja arbitra od strane CDRC ili na zahtev svih strana, arbitra će zameniti novi arbitar. CDRC može zameniti arbitra po sopstvenoj inicijativi ako arbitar ne postupa u skladu sa Pravilima.
- 12.2.** U svakom slučaju kada je potrebno zameniti arbitra tokom postupka arbitraže, novi arbitar će biti imenovan ili izabran u skladu sa procedurom predviđenom u članovima 8. do 10. koja je bila primenjena za imenovanje arbitra koji se zamenjuje. Ovaj procedura se primenjuje čak i ako tokom postupka imenovanja arbitra koji se zamenjuje, strana nije iskoristila svoje pravo da imenuje ili učestvuje u imenovanju. Kada se ponovo konstituiše i nakon što pozove strane da daju komentare, arbitražni sud će odrediti da li će i u kojoj meri ponoviti prethodni postupak pred ponovo konstituisanim arbitražnim većem.

DEO C

VIŠE STRANA, UGOVORI I KONSOLIDACIJA

**Član 13.
Pridruživanje**

- 13.1.** O pridruživanju treće strane u arbitraži odlučuje se na osnovu zahteva koji neka strana podnese CDRC („Zahtev za pridruživanje”). Datum kada CDRC primi Zahtev za pridruživanje će se, za sve potrebe, smatrati datumom početka arbitraže protiv dodatne strane.
- 13.2.** Zahtev za pridruživanje dodatne strane u arbitraži treba da sadrži sledeće informacije:
- a) vezu sa postojećom arbitražom;
 - b) puno ime, adresu i kontakt podatke dodatne strane i lica koja zastupaju dodatnu stranu u arbitraži;
 - c) oznaku sporazuma o arbitraži na koji se poziva;
 - d) oznaku ugovora ili drugog pravnog instrumenta iz koga proističe, ili u vezi sa kojim je nastala protivtužba ili, u odsustvu takvog ugovora ili instrumenta, kratak opis relevantnog odnosa;
 - e) kratak opis prirode i okolnosti spora;
 - f) izjavu o tužbenom zahtevu, zajedno sa iznosima eventualnih kvantifikovanih potraživanja i, koliko je to moguće, procenom novčane vrednosti svih drugih potraživanja;

- 13.3.** Ako strana koja podnosi Zahtev za pridruživanje smatra da postoje drugi dokumenti ili informacije koji su primereni ili korisni za efikasno rešavanje spora, strana može da dostavi te dokumente ili informacije zajedno sa zahtevom za pridruživanje.
- 13.4.** Nakon konstituisanja arbitražnog veća, stranka može podneti Zahtev za pridruživanje samo pod uslovom da se dodatna strana slaže o spajanju i da prihvata postupak u fazi u kojoj je bilo u vreme podnošenja Zahteva.
- 13.5.** CDRC, odnosno arbitražni sud ako je konstituisan, odlučuje po Zahtevu za pridruživanje uzimajući u obzir sve okolnosti koje smatra relevantnim. Ovo može uključivati da li arbitražni sud ima prima facie nadležnost nad dodatnom stranom, vreme podnošenja Zahteva za pridruživanje, moguće sukoba interesa i uticaja spajanja na arbitražni postupak. Svaka odluka o pridruživanju dodatnoj stranci ne dovodi u pitanje odluku arbitražnog veća po pitanju sopstvene nadležnosti u odnosu na tu stranku.

Član 14.
Višestruki ugovori

- 14.1.** Pod uslovom da je arbitražni sud nadležan, zahtevi koji proističu iz dva ili više ugovora, ili sa njima u vezi, mogu se podneti u jednom postupku arbitraže, bez obzira na to da li se zahtevi podnose po osnovu jednog ili više sporazuma o arbitraži u skladu sa Pravilima.

Član 15.
Konsolidacija arbitraža

- 15.1.** CDRC je ovlašćen da na zahtev strane objedini dva ili više postupaka arbitraže koji su u toku u skladu sa ovim Pravilima, u jedan postupak, pod sledećim uslovima:
- a) strane su se saglasile da se izvrši konsolidacija; ili
 - b) svi zahtevi u arbitražama podneti su na osnovu istog, odnosno istih sporazuma o arbitraži; ili
 - c) zahtevi u arbitražama nisu istaknuti na osnovu istog, odnosno istih sporazuma o arbitraži, ali su arbitraže između istih strana, odnosno sporovi u arbitražama nastali u vezi sa istim pravnim odnosom, a CDRC smatra da su sporazumi o arbitraži kompatibilni.
- 15.2.** Prilikom odlučivanja o konsolidaciji, CDRC može uzeti u obzir sve okolnosti za koje smatra da su relevantne.

- 15.3.** U slučaju konsolidacije, sve arbitraže se pripajaju onoj koja je prva počela, osim u slučaju kada se sve strane dogovore drugačije.

DEO D

ARBITRAŽNI POSTUPAK

Član 16. Opšte odredbe

- 16.1.** Arbitražni sud i strane će uložiti sve napore kako bi arbitražu sprovedli na brz i ekonomičan način, uzimajući u obzir složenost i vrednost spora.
- 16.2.** U skladu s ovim Pravilima, arbitražni sud može da vodi arbitražu na način za koji smatra da je odgovarajući, pod uslovom da prema stranama postupa jednako i da se u odgovarajućoj fazi postupka svakoj strani pruži razumna prilika da iznese svoj slučaj. Arbitražni sud će, koristeći svoje diskreciono pravo, voditi postupak tako da se izbegnu nepotrebna odlaganja i troškovi i da se omogući pošten i efikasan postupak za rešavanje spora između strana.
- 16.3.** Kako bi se obezbedilo efikasno upravljanje slučajem, arbitražni sud će, nakon konsultacija sa stranama, usvojiti proceduralne mere za koje smatra da su odgovarajuće, pod uslovom da nisu u suprotnosti sa bilo kojim sporazumom koji su zaključile strane.
- 16.4.** Na zahtev bilo koje strane, arbitražni sud može da izda naloge koji se odnose na poverljivost arbitražnog postupka, ili bilo kojih drugih pitanja u vezi sa arbitražom, kao i da preduzme mere za zaštitu poslovne tajne i poverljivih informacija.
- 16.5.** Strane se obavezuju da će izvršavati sve naloge arbitražnog suda.
- 16.6.** Arbitražni sud može da zatraži pomoć od sekretara suda. Arbitražni sud ni pod kojim okolnostima ne može da prenese svoju funkciju odlučivanja na sekretara suda.

- Član 17.**
Zastupanje i pomoć
- 17.1.** Svaka strana može da izabere lica koja će ih zastupati ili pružati pomoć. Imena i adrese tih lica moraju dostaviti CDRC, svim stranama i arbitražnom sudu. Tom prilikom mora biti naznačeno da li se imenovanje vrši za potrebe zastupanja ili pomoći. Kada neko lice nastupa kao zastupnik strane, CDRC ili arbitražni sud, na sopstvenu inicijativu ili na zahtev bilo koje strane, može u bilo kom trenutku da zahteva dokaz o ovlašćenjima zastupnika, u formi koju odredi arbitražni sud.
- 17.2.** Strane su dužne da bez odlaganja obaveste CDRC, arbitražni sud i druge strane o svim promenama u vezi sa njihovim zastupnicima. Nakon konstituisanja suda, i ako usled promene ili dopune u vezi sa zastupanjem strana neki od arbitara bude u sukobu interesa, arbitražni sud može, nakon što stranama da razuman rok za komentare, da isključi novog zastupnika strane iz učešća u arbitražnom postupku.
- Član 18.**
Mesto arbitraže
- 18.1.** Ako se strane nisu prethodno dogovorile o mestu arbitraže, mesto arbitraže će odrediti arbitražni sud, uzimajući u obzir okolnosti predmeta. Presuda će se smatrati donetom u mestu arbitraže.
- 18.2.** Arbitražni sud može da se sastane na bilo kom mestu koje smatra prikladnim za odlučivanje. Ako se strane ne dogovore drugačije, arbitražni sud takođe može da se sastane na bilo kojoj lokaciji koju smatra prikladnom za druge potrebe, uključujući ročišta.
- Član 19.**
Pravila koja regulišu postupak
- 19.1.** Postupak pred arbitražnim sudom će biti regulisan Pravilima, a na sva pitanja koja nisu regulisana Pravilima, primenjivaće se pravila o kojima se dogovore strane, odnosno arbitražni sud u odsustvu dogovora strana, bez obzira na to da li se u Pravilima upućuje na odredbe nacionalnog zakona koji se primenjuje na arbitražu.
- Član 20.**
Jezik
- 20.1.** U nedostatku dogovora između strana, arbitražni sud će odmah nakon imenovanja odrediti jezik ili jezike koji će se koristiti u postupku, uključujući jezik ugovora.
- 20.2.** Arbitražni sud može da naloži da svi dokumenti podneti u toku postupka, koji su dostavljeni na izvornom jeziku, bude

dostavljeni zajedno sa prevodom kompletnog dokumenta, ili izvoda relevantnih delova, na jezik ili jezike o kojima su se strane dogovorile ili koje je odredio arbitražni sud.

Član 21.

Merodavno pravo

- 21.1.** Strane su slobodne da se dogovore oko merodavnog prava koje će arbitražni sud primeniti na meritum spora. U odsustvu dogovora, arbitražni sud će primeniti propise za koje utvrdi da su primereni. Osim ako su se strane izričito dogovorile drugačije, bilo koji sporazum u pogledu datog nacionalnog prava ili nacionalnog pravnog sistema biće shvaćen kao direktna referenca na to nacionalno merodavno pravo, a ne na nacionalna pravila o sukobu zakona.
- 21.2.** Arbitražni sud će uzeti u obzir odredbe ugovora između strana, ako postoje, koje sadrže relevantne tržišne uzanse.
- 21.3.** Arbitražni sud će odlučiti kao *amiable compositeur* ili suđenjem *ex aequo et bono* samo ako su se strane saglasile da mu daju takva ovlašćenja.

Član 22.

Prenos spisa Arbitražnom sudu

- 22.1.** CDRC će dostaviti spise arbitražnom sudu odmah nakon konstituisanja, pod uslovom da je plaćen avans za troškove koji je u ovoj fazi zahtevao CDRC.

Član 23.

Vođenje arbitraže

- 23.1.** U roku od 30 dana od prijema spisa od CDRC, arbitražni sud će, na osnovu podnesaka strana, sastaviti dokument kojim se definišu Uslovi imenovanja. Ovaj dokument sadrži sledeće podatke:
- a) puno ime, adresu i kontakt podatke svih strana i lica koja zastupaju strane u arbitraži;
 - b) adrese na koje se šalju obaveštenja i saopštenja u toku arbitraže;
 - f) pregled osnovnih elemenata tužbenog zahteva svake strane, zajedno sa iznosima eventualnih kvantifikovanih potraživanja i, koliko je to moguće, procenom novčane vrednosti svih drugih potraživanja;
 - d) puno ime, adresu i kontakt podatke svih arbitara;
 - e) mesto arbitraže;
 - f) podatke o važećim proceduralnim pravilima i, ako je to slučaj, upućivanje na ovlašćenje dato arbitražnom sudu da

nastupa kao *amiable compositeur* ili da sudi *ex aequo et bono*.

- 23.2.** Uslove imenovanja potpisuju strane i arbitražni sud. U roku od 60 dana od datuma kada su mu prosleđeni spisi, arbitražni sud će dostaviti CDRC Uslove imenovanja koje je potpisao zajedno sa stranama.
- 23.3.** Ako bilo koja od strana odbije da učestvuje u sastavljanju Uslova za imenovanje, ili da ih potpiše, biće predati CDRC na odobrenje. Kada su Uslovi imenovanja potpisani u skladu s ovim članom ili odobreni od strane CDRC, arbitraža će se nastaviti.
- 23.4.** Nakon potpisivanja, odnosno odobrenja Uslova za imenovanje od strane CDRC, nijedna strana neće moći da podnese nove zahteve koji izlaze van Uslova za imenovanje, osim u slučaju da za to dobiju ovlašćenje arbitražnog suda, koji će uzeti u obzir prirodu navedenih novih zahteva, fazu arbitraže i druge relevantne okolnosti.
- 23.5.** Prilikom sastavljanja Uslova za imenovanje, ili neposredno nakon toga, arbitražni sud će održati proceduralni sastanak sa stranama radi konsultacija o proceduralnim pravilima koja treba usvojiti.
- 23.6.** Proceduralni sastanci mogu biti održani putem neposrednog sastanka, video-konferencijom, telefonom ili sličnim sredstvima komunikacije. U nedostatku dogovora između strana, arbitražni sud će odrediti način na koji će se održati sastanak. Arbitražni sud može da zahteva od strana da podnesu proceduralne predloge pre sastanka .
- 23.7.** U najkraćem mogućem roku nakon proceduralnog sastanka, arbitražni sud će utvrditi proceduralni raspored koji namerava da prati radi efikasnog vođenja arbitraže. Arbitražni sud može, u bilo kom trenutku, nakon što pozove strane da izraze svoje stavove, da produži ili skрати bilo koji vremenski period propisan ovim Pravilima ili usaglašen između strana. Procesni raspored i sve njegove izmene moraju biti dostavljeni CDRC i stranama.

Član 24. Tužba

- 24.1.** Tužilac će tuženom i svim arbitrima dostaviti svoju Tužbu, u pisanom obliku, u roku koji odredi arbitražni sud.
- 24.2.** Tužba treba da sadrži sledeće podatke:
- a) imena i kontakt podatke strana;

b) izjavu o činjenicama na kojima zasniva tužbu;

c) sporne tačke;

d) tužbeni zahtev ili pravni osnov ;

e) pravni osnov ili argumente koji potkrepljuju tužbu.

24.3. Uz Tužbu se prilažu kopije svih ugovora ili drugih pravnih izvora (ako postoje) iz kojih proističe, ili u vezi sa kojima je nastao spor, kao i sporazum o arbitraži.

24.4. Tužba treba, koliko je to moguće, da u prilogu sadrži sve dokumente i druge dokaze na koje se tužilac poziva, ili u kojima se na njih upućuje.

**Član 25.
Odgovor na tužbu**

25.1. Tuženi će tužiocu i svim arbitrima dostaviti svoj Odgovor na tužbu , u pisanom obliku, u roku koji odredi arbitražni sud.

25.2. Odgovor na tužbu je odgovor na detalje Tužbe, kao što je navedeno u članu 24.2 (b) - (e)

25.3. Odgovor na tužbu treba, koliko je to moguće, da u prilogu sadrži sve dokumente i druge dokaze na koje se tuženi poziva, ili u kojima se na njih upućuje.

25.4. Odredbe člana 24. primenjuju se na protivtužbu, zahtev tuženog protiv strane u sporazumu o arbitraži koja nije tužilac i zahtev za kompenzaciju.

**Član 26.
Prigovor u vezi nadležnosti
arbitražnog suda**

26.1. Arbitražni sud ima ovlašćenje da odlučuje o sopstvenoj nadležnosti, uključujući sve prigovore u vezi sa postojanjem ili važenjem sporazuma o arbitraži. Za te potrebe, klauzula o arbitraži koja čini deo ugovora, tretiraće se kao sporazum nezavisan od ostalih uslova ugovora. Odluka arbitražnog suda da je ugovor ništav ne povlači automatski ništavost klauzule o arbitraži.

26.2. Prigovor da arbitražni sud nije nadležan može da se podnese najkasnije u Odgovoru na Zahtev za arbitražu ili, u vezi sa protivtužbom ili zahtevom za kompenzaciju, u Odgovoru na protivtužbu ili zahtev za kompenzaciju. Strana može da podnese prigovor i u slučaju kada je imenovala arbitra, odnosno učestvovala u njegovom imenovanju. Arbitražni sud može da prihvati naknadno dostavljen prigovor ako smatra da je kašnjenje opravdano.

26.3. Arbitražni sud može da odluči o prigovoru iz člana 26.2 kao o prethodnom pitanju ili u okviru presude o osnovanosti tužbe. Arbitražni sud može da nastavi arbitražni postupak i donese presudu, bez uticaja na bilo koji nerešen postupak prigovora u vezi njegove nadležnosti koji se vodi pred sudom.

Član 27.
Dodatne pisane izjave

27.1. Arbitražni sud će odlučiti koje će dodatne pisane izjave, pored Tužbe i Izjave o odbrani, tražiti da strane dostave ili prezentuju i odrediće rok za saopštavanje navedenih izjava.

Član 28.
Privremene mere

28.1. Arbitražni sud može, na zahtev strane, odobriti privremene mere, uključujući obezbeđenje troškova. Svaka takva mera će biti u formi obrazloženog naloga ili delimične presude, shodno tome šta arbitražni sud smatra primerenim.

28.2. Privremena mera je svaka privremena mera kojom, u bilo kom trenutku pre donošenja presude kojom se konačno rešava spor, arbitražni sud nalaže strani da, na primer i bez ograničenja:

a) zadrži ili vrati u prethodno stanje do donošenja odluke o sporu;

b) preduzme radnje koje bi sprečile, ili da se uzdrži od preduzimanja radnji koje bi mogle da dovedu do (i) trenutne ili neposredne štete ili (ii) negativnog uticaja na sam arbitražni postupak;

c) obezbedi sredstva za očuvanje imovine iz kojih može da se namiri naknadno presuđena suma; ili

d) sačuva dokaze koji mogu biti relevantni i bitni za rešavanje spora.

28.3. Arbitražni sud može da izmeni, obustavi ili ukine privremenu meru koju je doneo, na zahtev bilo koje strane, ili, u izuzetnim okolnostima i uz prethodno obaveštavanje strana, na sopstvenu inicijativu.

28.4. Arbitražni sud može da zahteva od strane koja traži privremenu meru da pruži odgovarajuće obezbeđenje u vezi sa tom merom.

28.5. Zahtev za privremene mere koji je bilo koja strana uputila pravosudnom organu neće se smatrati nesaglasnim sa sporazumom o arbitraži, ili odricanjem od tog sporazuma.

Član 29.
Arbitar za hitne slučajeve

29.1. Strana kojoj su potrebne hitne privremene ili zaštitne mere, koje ne mogu da sačekaju konstituisanje arbitražnog suda, može da podnese zahtev za navedene mere u skladu sa Pravilima postupanja arbitra za hitne slučajeve iz Priloga br. 3. Svi takvi zahtevi će biti prihvaćeni samo ako ih CDRC primi pre slanja spisa arbitražnom sudu, bez obzira na to da li je strana koja je podnela zahtev već predala svoj Zahtev za arbitražu.

29.2. Odluka arbitra za hitne slučajeve će biti u formi naloga. Strane se obavezuju da će postupati u skladu sa svim nalogima arbitra za hitne slučajeve.

29.3. Nalog arbitra za hitne slučajeve ne obavezuje arbitražni sud po bilo kom drugom pitanju, predmetu ili sporu koji je utvrđen u nalogu. Arbitražni sud može da izmeni, ukine ili poništiti nalog donet od strane arbitra za hitne slučajeve, kao i svaki njegovu izmenu.

29.4. Arbitražni sud će odlučiti o zahtevima bilo koje strane koji se odnose na arbitra za hitne slučajeve, uključujući preraspodelu troškova takvog postupka i sva potraživanja koja proističu iz ili u vezi sa postupanjem ili nepostupanjem u skladu sa nalogom.

29.5. Cilj ovih odredbi, koje se odnose na arbitre za hitne slučajeve, nije da spreče bilo koju stranu da od nadležnog pravosudnog tela zahteva hitne privremene ili zaštitne mere u bilo kom trenutku pre podnošenja zahteva za navedene mere, a u odgovarajućim okolnostima, čak i nakon toga, u skladu s Pravilima. Svaki zahtev za navedene mere predat nadležnom pravosudnom organu neće se smatrati kršenjem ili odricanjem od sporazuma o arbitraži. CDRC mora bez odlaganja biti obavešten o svakom navedenom zahtevu i svakoj meri koju preduzme pravosudni organ.

Član 30.

Ubrzani postupak

- 30.1.** Pristajući na arbitražu u skladu sa Pravilima, Strane su saglasne da će član 30. i pravila ubrzanog postupka definisana u Prilogu br. 4 imati prednost u odnosu na eventualne suprotne odredbe sporazuma o arbitraži.
- 30.2.** Pravila ubrzanog postupka primenjuju se:
- a) ako sporni iznos ne prelazi 2.000.000,00 EUR u trenutku saopštenja iz člana 1.2 Priloga br. 4; ili
 - b) se Strane tako dogovore ili
 - c) CDRC na zahtev Strane pre konstituisanja arbitražnog tribunala ili po službenoj dužnosti, utvrdi da je u datim okolnostima prikladna primena Pravila Ubrzanog Postupka, bez obzira na vrednost spora.
- 30.3.** Pravila ubrzanog postupka neće se primenjivati ako CDRC, na zahtev Strane pre konstituisanja arbitražnog suda, ili po službenoj dužnosti, utvrdi da u datim okolnostima nije prikladna primena Pravila Ubrzanog Postupka.

Član 31.

Dokazi

- 31.1.** Svaka strana snosi teret dokazivanja činjenica na koje se oslanja u svom zahtevu ili odbrani.
- 31.2.** Za potrebe veštačenja ili svedočenja pred arbitražnim sudom o bilo kom činjeničnom pitanju, strane mogu angažovati bilo koje fizičko lice. Ako arbitražni sud ne odredi drugačije, izjave svedoka, uključujući i veštake, moraju biti dostavljane u pisanom obliku i potpisane.
- 31.3.** U bilo kom trenutku tokom arbitražnog postupka, arbitražni sud može da zahteva od strana da, u roku koji odredi sud, dostave dokumente, dokazne predmete ili druge dokaze.
- 31.4.** Arbitražni sud utvrđuje prihvatljivost, relevantnost, materijalnost i težinu ponuđenih dokaza.

- Član 32.**
Veštak imenovan od strane suda
- 32.1.** Nakon konsultacija sa stranama, arbitražni sud može da imenuje jednog ili više veštaka, definiše uslove njihovog imenovanja i prima njihove izveštaje. Na zahtev jedne od strana, stranama će se pružiti prilika da na ročištu ispitaju veštake.
- Član 33.**
Ročišta
- 33.1.** Ročište će se održati na zahtev bilo koje strane ili, ako zahtev nije podnet, kada arbitražni sud po službenoj dužnosti odluči da sasluša strane. U slučaju održavanja ročišta, arbitražni sud će blagovremeno pozvati strane da se pojave pred sudom, navodeći u obaveštenju vreme i mesto održavanja ročišta. Arbitražni sud može da odluči, nakon konsultacija sa stranama, i na osnovu relevantnih činjenica i okolnosti predmeta, da li će ročište održati uz fizičku prisutnost ili na daljinu putem video-konferencije, telefona ili drugih odgovarajućih sredstava komunikacije.
- 33.2.** Arbitražni sud će u potpunosti biti odgovoran za ročišta na kojima sve strane imaju pravo da budu prisutne. Osim uz odobrenje arbitražnog suda i strana, licima koje nisu uključena u postupak neće biti dozvoljeno prisustvo.
- 33.3.** Strane se mogu pojaviti lično ili preko ovlašćenih predstavnika. Pored toga, mogu da imaju pomoć savetnika.
- 33.4.** Ako bilo koja strana, iako uredno pozvana, ne dođe na ročište bez valjanog opravdanja, arbitražni sud će biti ovlašćen da nastavi sa ročištem.
- Član 34.**
Završetak postupka
- 34.1.** U najkraćem mogućem roku nakon poslednjeg ročišta u vezi sa pitanjima o kojima će se odlučivati u presudi, ili podnošenja poslednjih argumenata u vezi sa tim pitanjima, arbitražni sud će:
- a) proglasiti završetak postupka u vezi sa pitanjima o kojima će se odlučivati u presudi; i
- b) obavestiti CDRC i strane o očekivanom datumu kada će podneti nacrt presude CDRC na odobrenje u skladu sa članom 38.
- 34.2.** Nakon završetka postupka, ne mogu se podnositi dodatni podnesci ili argumenti, niti izvoditi dokazi u vezi sa pitanjima o kojima će se biti odlučeno u arbitražnom postupku, osim na zahtev ili uz odobrenje arbitražnog suda.

- 34.3.** Presuda se donosi u roku od tri meseca nakon (i) održane poslednje usmene rasprave ili (ii) podnošenja poslednjeg pisanog podneska, šta god da je kasnije. CDRC može produžiti ovaj rok na obrazloženi zahtev arbitražnog suda

DEO E	PRESUDE
Član 35. Donošenje presude	<p>35.1. Kada se arbitražni sud sastoji od tri arbitra, sve presude arbitražnog suda donose se većinom.</p> <p>35.2. U presudi moraju biti navedeni razlozi na kojima se zasniva, osim ako ovim pravilima nije predviđeno drugačije.</p> <p>35.3. Presuda će se smatrati donetom u mestu arbitraže, na datum koji je u njoj naveden. CDRC će dostaviti potpisanu odluku strankama u elektronskom obliku, nakon čega sledi štampana forma.</p> <p>35.4. Rok u kom arbitražni sud mora da donese konačnu presudu je 12 meseci. Ovaj vremenski rok počinje da teče od dana usvajanja Uslova imenovanja. CDRC može da odredi drugačiji rok na osnovu proceduralnog rasporeda utvrđenog u skladu sa članom 23.7.</p>
Član 36. Poravnanje	<p>36.1. Ako Strane zaključe poravnanje nakon što su spisi prosleđeni arbitražnom sudu, poravnanje može da se zabeleži u formi presude donete uz saglasnost strana, ako strane to zahtevaju i ako se arbitražni sud sa tim saglasi. Arbitražni sud nije dužan da obrazloži takvu presudu.</p>

**Član 37.
Prekid**

- 37.1.** Ako pre donošenja presude, iz bilo kog razloga postane nepotrebno ili nemoguće da se nastavi arbitražni postupak, ili se strane dogovore o prekidu postupka, arbitražni sud će obavestiti strane o svojoj nameri da izda nalog za prekid postupka. Arbitražni sud će biti ovlašćen da izda takav nalog, ukoliko neka strana ne iznese opravdane razloge za prigovor.
- 37.2.** CDRC može da odluči da prekine arbitražni postupak pre konstituisanja arbitražnog suda kada:
- a) tužilac povuče tužbu, osim ako se tuženi ne uloži prigovor na to, a CDRC utvrdi da tuženi ima pravni interes za dobijanje konačne arbitražne presude u sporu; ili
 - b) strane postignu dogovor o prekidu postupka; ili
 - c) nastavak arbitražnog postupka je postao nepotreban ili nemoguć iz bilo kog drugog razloga; ili
 - d) u ostalim slučajevima predviđenim ovim Pravilima.

**Član 38.
Odobrenje presude od strane
CDRC**

- 38.1.** Pre potpisivanja, arbitražni sud će dostaviti CDRC presudu ili ispravku, tumačenje i dodatnu presudu u formi nacrt. CDRC može da izmeni formu i, bez uticaja na slobodu odluke arbitražnog suda, može takođe da ukaže na bitna pitanja. Arbitražni sud neće doneti presudu ili ispravku, tumačenje i dodatnu presudu pre nego što CDRC da odobrenje u pogledu forme.

**Član 39.
Obaveštenje, deponovanje i
izvršivost presude**

- 39.1.** Nakon donošenja Presude, CDRC će obavestiti strane o tekstu koji je potpisao arbitražni sud, pod uslovom da su strane, ili jedna od njih, u celosti uplatile CDRC iznos troškova arbitraže.
- 39.2.** Original svake presude donete u skladu s Pravilima biće deponovan u CDRC.
- 39.3.** Arbitražni sud i CDRC će pružiti pomoć stranama prilikom izvršenja svih dodatnih formalnosti koje mogu biti neophodne.
- 39.4.** Svaka presuda će biti obavezujuća za strane. Predavanjem spora na arbitražu u skladu s Pravilima, strane se obavezuju da će bez odlaganja izvršiti sve presude i smatraće se da su se odrekle prava na bilo koji vid regresa, ukoliko je takvo odricanje pravno moguće.

Član 40.
Ispravka i tumačenje presude i
dodatna presuda

- 40.1.** U roku od 30 dana od prijema presude, strana, uz obaveštenje drugim stranama i CDRC, može da zatraži od arbitražnog suda da u presudi ispravi sve eventualne računске, administrativne ili tipografske greške, odnosno sve greške slične prirode. Arbitražni sud može, u roku od 30 dana od obaveštenja o presudi, da izvrši predmetne ispravke na sopstvenu inicijativu. Te ispravke moraju biti u pisanom obliku i u formi dodatka, i čine sastavni deo presude. Odredbe članova 35, 38 i 39 primenjuju se *mutatis mutandis*.
- 40.2.** U roku od 30 dana od prijema presude, strana, uz obaveštenje drugim stranama i CDRC, može da zatraži od arbitražnog suda da dostavi tumačenje presude. Tumačenje se dostavlja u pisanom obliku. Tumačenje će biti u formi dodatka i čini sastavni deo presude. Odredbe članova 35, 38 i 39 primenjuju se *mutatis mutandis*.
- 40.3.** U roku od 30 dana od prijema presude, strana, uz obaveštenje drugim stranama i CDRC, može da zatraži od arbitražnog suda da donese dodatnu presudu u vezi sa zahtevima iznetim u arbitražnom postupku, o kojima arbitražni sud nije doneo odluku. Ako arbitražni sud smatra da je zahtev za dodatnom presudom opravdan, doneće dodatnu presudu. Odredbe članova 35, 38 i 39 primenjuju se *mutatis mutandis*.
- 40.4.** Po prijemu zahteva u skladu sa članovima 40.1-40.3, sud će odobriti drugoj strani ili stranama rok od najviše 15 dana od prijema zahteva od te strane ili strana, da podnesu svoje komentare u vezi s tim.
- 40.5.** Arbitražni sud će dostaviti svoju odluku o zahtevu u skladu sa članovima 40.1-40.3 najkasnije u roku od 45 dana od prijema odgovarajućeg zahteva. Arbitražni sud može, ako je potrebno, da produži rok za donošenje dodatne presude u skladu sa članom 40.3.

Član 41.

Avans za pokrivanje troškova arbitraže

- 41.1.** CDRC će, u najkraćem mogućem roku, odrediti avans za troškove u iznosu za koji se pretpostavlja da može da pokrije naknade i troškove arbitara, administrativne troškove CDRC i sve ostale troškove CDRC u vezi sa arbitražom spora koji su mu uputile strane. Avans za troškove, koji je odredio CDRC shodno ovom članu, plaćaju tužilac i tuženi u jednakim delovima.
- 41.2.** Kada tuženi podnese protivtužbu ili zahteve za kompenzaciju, CDRC može da utvrdi odvojeno avans za troškove za tužbe i protivtužbe, odnosno zahteva za kompenzaciju. Kada CDRC utvrdi pojedinačne avanse za troškove, svaka strana će platiti avans za troškove koji odgovara njenom zahtevu, odnosno tužbi.
- 41.3.** Iznos avansa za troškove koji odredi CDRC u skladu sa ovim članom može biti korigovan u bilo kom trenutku tokom arbitraže. U svakom slučaju, svaka strana je slobodna da plati deo avansa troškova druge strane, ukoliko ta druga strana ne plati svoj deo.
- 41.4.** U slučaju da strane nisu postupile po zahtevu za uplatu avansa, nakon konsultacija sa arbitražnim sudom, CDRC može da naloži arbitražnom sudu da obustavi svoj rad i odredi rok, koji ne može biti kraći od 15 dana, nakon koga će se smatrati da su relevantne tužbe i protivtužbe, odnosno zahtevi za kompenzaciju, povučeni. Ako relevantna strana želi da uloži prigovor na ovu meru, u navedenom roku mora da podnese zahtev CDRC da donese odluku o tom pitanju. Ta strana neće biti sprečena, na osnovu predmetnog povlačenja, da kasnije ponovo podnese iste zahteve/tužbe u drugom postupku.
- 41.5.** Ako je više od dve strane uključeno u arbitražu (uključujući i usled pridruživanja u skladu sa delom C ovih Pravila), iznos administrativnih taksi i naknada arbitara se povećava 10 posto za svaku dodatnu stranu, do maksimalnog povećanja od 50 posto.

Član 42.

Odluka o troškovima arbitraže

- 42.1.** Troškovi arbitraže uključuju naknade i troškove arbitara i administrativne troškove CDRC, koje je utvrdio CDRC, u skladu sa Prilogom br. 1 kao tarifnikom koji je na snazi u trenutku početka arbitraže, kao i naknade i troškove svih veštaka koje je imenovao arbitražni sud i opravdani pravni i drugi troškovi strana u vezi sa arbitražom.
- 42.2.** CDRC može da odredi naknade arbitrima u iznosu koji je veći ili manji od onog koji bi se dobio primenom relevantnog tarifnika iz Priloga br. 1, ukoliko se smatra da je potrebno zbog izuzetnih okolnosti predmeta.
- 42.3.** Konačnom presudom se utvrđuju troškovi arbitraže i odlučuje koja strana je dužna da ih snosi, odnosno u kom procentu će ih snositi strane.
- 42.4.** Troškove arbitraže u principu snosi strana, odnosno strane, koje izgube spor. Međutim, arbitražni sud može da izvrši raspodelu troškova između strana, ako utvrdi da je raspodela opravdana, uzimajući u obzir okolnosti predmeta, uključujući i meru u kojoj je svaka strana vodila arbitražu na brz i ekonomičan način.
- 42.5.** U slučaju povlačenja svih zahteva ili prekida arbitraže pre donošenja konačne presude, CDRC će utvrditi iznos naknada i troškova arbitara, kao administrativnih troškova CDRC. Ako strane ne postignu dogovor oko raspodele troškova arbitraže, ili drugih relevantnih pitanja koja se odnose na troškove, o tim pitanjima će odlučivati arbitražni sud. Ako arbitražni sud nije konstituisan u trenutku povlačenja ili prekida, bilo koja strana može da zatraži od CDRC da nastavi sa konstituisanjem arbitražnog suda u skladu sa Pravilima, tako da arbitražni sud može da donese odluke o troškovima.

DEO G	RAZNO
Član 43. Izmenjeni rokovi	<p>43.1. Strane mogu da se dogovore o skraćenju rokova, koji su definisani Pravilima. Svaki takav dogovor zaključen nakon konstituisanja arbitražnog suda stupa na snagu tek nakon odobrenja arbitražnog suda.</p> <p>43.2. CDRC može, na sopstvenu inicijativu, da produži bilo koji rok koji je izmenjen u skladu s članom 43.1, ako odluči da je to potrebno kako bi arbitražni sud i CDRC mogli da izvrše svoja zaduženja u skladu sa Pravilima.</p>
Član 44. Odricanje	<p>44.1. Smatraće se da se strana odrekla prava na prigovor ako pristupi arbitraži bez isticanja prigovora zbog nepoštovanja bilo koje odredbe Pravila ili bilo kojih drugih pravila koja se primenjuju u postupku, bilo kog uputstva arbitražnog suda ili bilo kog zahteva iz sporazuma o arbitraži koji se odnosi na konstituisanje arbitražnog suda ili vođenje postupka.</p>
Član 45. Ograničenje odgovornosti	<p>45.1. Arbitri, sva lica koja je imenovao arbitražni sud, CDRC, njegovi službenici i zaposleni, predsednik CDRC centra, ne snose odgovornost prema bilo kom licu za bilo koje činjenje ili nečinjenje u vezi sa arbitražom, osim u meri u kojoj je ograničenje odgovornosti zabranjeno važećim zakonom.</p>

PRILOG BR. 1:

Pregled troškova arbitraže

Pravilo 1

Naknada za podnošenje prijave

- 1.1. Uz svaki Zahtev za arbitražu u skladu sa ovim Pravilima, mora biti priložena naknada za podnošenje prijave u iznosu od 2.000 EUR.
- 1.2. Naknada za podnošenje prijave se ne refundira.
- 1.3. Zahtev za arbitražu neće biti obrađen ukoliko prethodno nije uplaćena naknada za podnošenje prijave.

Pravilo 2

Administrativne takse

- 2.1. Naknada CDRC za imenovanje arbitra prema ovim Pravilima utvrđuju se u iznosu od 2.000 EUR po arbitru.
- 2.2. CDRC ima diskreciono pravo da utvrdi iznos administrativnih troškova za arbitražu u zavisnosti od zadatka koje obavlja, koji obično nisu veći od:

EUR	5.000	za sporove u vrednosti	do 100.000 EUR, zaključno
EUR	5.000 + 1,5% iznosa većeg od 100.001 EUR	za sporove u vrednosti	između 100.001 EUR i 1.000.000 EUR
EUR	18.500 + 0,1% iznosa većeg od 1.000.001 EUR	za sporove u vrednosti	između 1.000.001 EUR i 10.000.000 EUR
EUR	27.500 + 0,03% iznosa većeg od 10.000.001 EUR	za sporove u vrednosti	između 10.000.001 EUR i 50.000.000 EUR
EUR	40.000	za sporove u vrednosti	preko 50.000.001 EUR

2.3. Vrednost spora obuhvata iznos tužbe i iznos protivtužbe i zahteva za kompenzaciju, ako postoje.

2.4. Ako vrednost spora nije navedena u Zahtevu za arbitražu i Odgovoru na Zahtev za arbitražu, koji su podnele strane, ili su strane očigledno potcenile sporni iznos, CDRC će odrediti administrativne takse po sopstvenom nahođenju, uzimajući u obzir sve relevantne okolnosti predmeta.

Pravilo 3
Rano okončanje

3.1. Ukoliko dođe do okončanja postupka u skladu sa ovim Pravilima pre donošenja presude, CDRC će po sopstvenom nahođenju odrediti troškove postupka, uzimajući u obzir do koje faze se stiglo u postupku, kao i sve druge relevantne okolnosti.

Pravilo 4
Podaci za uplatu CDRC

4.1 Sve uplate moraju biti evrima, u neto iznosu, bez odbijanja naknade banke i/ili naknade za obradu, na sledeći bankovni račun:

SWIFT kod:	[uneti]
Ime banke:	[uneti]
IBAN:	[uneti]
Broj računa:	[uneti]
Ime i prezime:	[uneti]
Adresa:	[uneti]

4.2 Ako su plaćanja u evrima zabranjena zakonom, CDRC može da primeni drugačiju skalu i organizuje naplatu naknada u drugoj valuti.

4.3 Na sve administrativne takse CDRC obračunava se porez na dodatu vrednost (PDV) ili naknade slične prirode po važećoj stopi.

Pravilo 5
Naknada arbitara

5.1. Ako se strane i arbitri ne dogovore drugačije, naknade za arbitre se utvrđuje od strane CDRC u zavisnosti od složenosti slučaja, broju stranaka u postupku i ne bi trebalo da prelaze sledeće vrednosti:

**Aneks I – Skala Naknade –
Arbitar Pojedinac**

Iznos Spora (u Eurima)		Minimum (u Eurima)		Maksimum (u Eurima)						
Do	100,000			3,000						5,800
Od	100,001	Do	200,000	5,800	5,800	(+)	2.80%	za iznos preko		100,000
Od	200,001	Do	500,000	8,600	8,600	(+)	2.73%	za iznos preko		200,000
Od	500,001	Do	1,000,000	16,800	16,800	(+)	2.26%	za iznos preko		500,000
Od	1,000,001	Do	2,000,000	28,100	28,100	(+)	1.04%	za iznos preko		1,000,000
Od	2,000,001	Do	5,000,000	38,500	38,500	(+)	0.64%	za iznos preko		2,000,000
Od	5,000,001	Do	10,000,000	57,600	57,600	(+)	0.43%	za iznos preko		5,000,000
Od	10,000,001	Do	20,000,000	79,000	79,000	(+)	0.20%	za iznos preko		10,000,000
Od	20,000,001	Do	30,000,000	98,500	98,500	(+)	0.09%	za iznos preko		20,000,000
Preko	30,000,001			107,000	107,000	(+)	0.08%	za iznos preko		30,000,000

**Annex I - Skala naknade
Tročlano Arbitražno Veće**

Iznos Spora (u Evrima)		Minimum (u Evrima)		Maksimum (u Evrima)						
Do	100,000			7,500						
Od	100,001	Do	200,000	14,500	14,500	(+)	7.00%	za iznos preko	100,000	
Od	200,001	Do	500,000	21,500	21,500	(+)	6.83%	za iznos preko	200,000	
Od	500,001	Do	1,000,000	42,000	42,000	(+)	5.65%	za iznos preko	500,000	
Od	1,000,001	Do	2,000,000	70,250	70,250	(+)	2.60%	za iznos preko	1,000,000	
Od	2,000,001	Do	5,000,000	96,250	96,250	(+)	1.59%	za iznos preko	2,000,000	
Od	5,000,001	Do	10,000,000	144,000	144,000	(+)	1.07%	za iznos preko	5,000,000	
Od	10,000,001	Do	20,000,000	197,500	197,500	(+)	0.49%	za iznos preko	10,000,000	
Od	20,000,001	Do	30,000,000	246,250	246,250	(+)	0.21%	za iznos preko	20,000,000	
Preko	30,000,001			267,500	267,500	(+)	0.17%	za iznos preko	30,000,000	

PRILOG BR. 2:

Model arbitražne klauzule

Ovaj Prilog br. 2 sadrži tekst predložene klauzule, odnosno modele koje Strane mogu da koriste kako bi u svoj ugovor unele mogućnost rešavanja spora putem postupka arbitraže u skladu sa ovim Pravilima.

Strane mogu da koriste i/ili da modifikuju ove modele klauzula kako bi ih prilagodile svojim specifičnim okolnostima. Strane će posebno prilagoditi modele klauzula u skladu sa zahtevima merodavnog prava svog ugovora.

CDRC ne preuzima odgovornost za neizvršivost bilo kog od ponuđenih modela klauzula datog u nastavku.

**Model klauzule
Arbitraža**

Svi sporovi ili tužbe koji proisteknu iz ovog ugovora ili u vezi sa njim, uključujući sve sporove oko valjanosti, raskida, kršenja ili poništaja ugovora, biće konačno rešeni u postupku arbitraže, u skladu sa u skladu sa Pravilima arbitraže Centra za rešavanje sporova u oblasti građevinarstva, izdanje [●].

Broj arbitara je [●].

Arbitraža će se voditi na [●] jeziku.

Mesto arbitraže je [●].

**Član 1.
Zahtev za hitne mere**

- 1.1.** Strana koja želi da pokrene postupak pred arbitrom za hitne slučajeve, u skladu sa članom 29. Pravila, dužna je da podnese CDRC zahtev za hitne privremene ili zaštitne mere.
- 1.2.** Zahtev is člana 1.1 ovog Priloga mora da sadrži sledeće podatke:

 - a) ime i kontakt podatke strana i lica koja zastupaju podnosioca zahteva;
 - b) opis prirode i okolnosti koje su dovele do podnošenja zahteva, kao i osnovnog spora koji je upućen ili će biti upućen na hitnu arbitražu;
 - c) izjava o traženim hitnim privremenim merama ili zaštitnim merama;
 - d) razlozi zbog kojih su podnosiocu zahteva potrebne hitne privremene mere ili zaštitne mere, koje ne mogu da čekaju konstituisanje arbitražnog suda;
 - e) oznaku sporazuma o arbitraži na koji se poziva;
 - f) oznaku ugovora ili drugog pravnog instrumenta iz koga proističe, ili u vezi sa kojim je nastao spor ili, u odsustvu takvog ugovora ili instrumenta, kratak opis relevantnog odnosa;
 - g) svaki Zahtev za arbitražu i bilo koji drugi podnesak u vezi sa osnovnim sporom, koji je bilo koja strana podnela CDRC pre podnošenja zahteva za pokretanje postupka pred arbitrom za hitne slučajeve.

Zahtev može da sadrži i druge dokumente ili informacije za koje podnosilac smatra da su prikladni, ili koji mogu da doprinesu efikasnoj proveru zahteva.
- 1.3.** Zajedno sa zahtevom, strana će izvršiti uplatu potrebnih naknada u skladu sa članom 8. ovog Priloga i dostaviti dovoljan broj primeraka zahteva za sve ostale strane, arbitra za hitne slučajeve i CDRC.
- 1.4.** Zahtev mora biti sačinjen na jeziku arbitraže, ako su strane postigle dogovor po ovom pitanju, a u odsustvu dogovora, na jeziku sporazuma o arbitraži.
- 1.5.** Predsednik CDRC će prekinuti postupak pred arbitrom za hitne slučajeve ako podnosilac zahteva ne dostavi Zahtev za arbitražu u roku od 10 dana od kada CDRC primi zahtev,

osim u slučaju kada arbitar za hitne slučajeve ustanovi da je potreban duži vremenski period.

Član 2.
Imenovanje arbitra za hitne slučajeve

- 2.1. Po prijemu zahteva u skladu sa članom 1.1 ovog Priloga, predsednik CDRC će imenovati arbitra za hitne slučajeve u roku od tri dana od prijema zahteva.
- 2.2. Imenovanje arbitra za hitne slučajeve nije moguće nakon što se spisi proslede arbitražnom sudu u skladu sa članom 22. Pravila. Arbitar za hitne slučajeve koji je imenovan pre toga i dalje će biti ovlašćen da izda nalog u roku koji je određen članom 7.4 ovog Priloga.
- 2.3. Arbitar za hitne slučajeve mora biti i ostati nepristrasan i nezavisan od strana u sporu.
- 2.4. Pre imenovanja, potencijalni arbitar za hitne slučajeve dužan je da potpiše izjavu o prihvatanju, dostupnosti, nepristrasnosti i nezavisnosti. CDRC će stranama dostaviti kopiju ove izjave.
- 2.5. Arbitar za hitne slučajeve ne može biti arbitar u bilo kojoj arbitraži koja se odnosi na spor koji je bio osnov za podnošenje zahteva.

Član 3.
Prenos spisa

- 3.1. Nakon imenovanja arbitra za hitne slučajeve, CDRC će obavestiti strane i proslediti spise arbitru. Strane će svu komunikaciju dostavljati direktno arbitru za hitne slučajeve, a kopiju svim ostalim stranama i CDRC. Kopija celokupne pisane komunikacije između arbitra za hitne slučajeve i strana dostavlja se CDRC.

Član 4.

Osporavanje arbitra za hitne slučajeve

- 4.1. Arbitar za hitne slučajeve može biti osporen ako postoje okolnosti zbog kojih se opravdano sumnja u njegovu nepristrasnost ili nezavisnost.
- 4.2. Strana koja namerava da ospori arbitra za hitne slučajeve dužna je da pošalje CDRC obaveštenje o osporavanju u roku od tri dana nakon što je primila obaveštenje o imenovanju osporenog arbitra, ili u roku od 3 dana nakon što je saznala za okolnosti navedene u članu 4.1. ovog Priloga.
- 4.3. CDRC će pružiti svim stranama i arbitru koji je osporen priliku da izraze svoje stavove o njemu u odgovarajućem vremenskom roku, nakon čega će CDRC doneti odluku o osporavanju.

Član 5.

Mesto postupka arbitra za hitne slučajeve

- 5.1. Ako su se strane dogovorile o mestu arbitraže, postupak koji vodi arbitar za hitne slučajeve će se voditi na istom mestu. U odsustvu dogovora, arbitar za hitne slučajeve će odrediti mesto vođenja postupka.
- 5.2. Sastanci sa arbitrom za hitne slučajeve će se održavati u skladu sa članom 18.2 Pravila.

Član 6.

Arbitražni postupak

- 6.1. Arbitar za hitne slučajeve će u najkraćem mogućem roku utvrditi procesni raspored za postupak koji se vodi pred njim, obično u roku od dva dana od prenosa spisa arbitru za hitne slučajeve, u skladu sa članom 3. ovog Priloga.
- 6.2. Arbitar za hitne slučajeve može da vodi arbitražu na način za koji smatra da je odgovarajući, pod uslovom da prema stranama postupa jednako i da se u odgovarajućoj fazi postupka svakoj strani pruži razumna prilika da iznese svoj slučaj.
- 6.3. U svim pitanjima u vezi sa postupkom arbitra za hitne slučajeve koji nisu izričito predviđeni ovim Prilogom, CDRC i arbitar za hitne slučajeve postupaće u duhu Pravila i ovog Priloga.

**Član 7.
Nalog**

- 7.1.** U skladu sa članom 29.2 Pravila, odluka arbitra za hitne slučajeve će biti u formi naloga.
- 7.2.** Arbitar za hitne slučajeve će u nalogu utvrditi da li je zahtev podnet shodno članu 1.1 ovog Priloga prihvatljiv u skladu sa članom 29.1 Pravila i da li je arbitar za hitne slučajeve nadležan da odredi hitne privremene ili zaštitne mere.
- 7.3.** U nalogu moraju biti navedeni razlozi na kojima se zasniva i smatra se da je izdat na datum koji je u njemu naveden.
- 7.4.** Nalog će biti izdat najkasnije u roku od 15 dana od datuma prenosa spisa arbitru za hitne slučajeve u skladu sa članom 3 ovog Priloga. CDRC može da produži rok na osnovu obrazloženog zahteva arbitra za hitne slučajeve.
- 7.5.** U roku utvrđenom u skladu sa članom 7.4 ovog Priloga, arbitar za hitne slučajeve će poslati stranama nalog, a kopiju CDRC, putem bilo kog sredstva komunikacije koje je dozvoljeno u članu 3.3 Pravila.
- 7.6.** Nalog prestaje da bude obavezujući za strane nakon što:
- a) CDRC prihvati osporavanje arbitra za hitne slučajeve u skladu sa članom 4 ovog Priloga;
 - b) arbitražni sud donese konačnu presude, osim ako arbitražni sud izričito ne odluči drugačije; ili
 - c) dođe do povlačenja svih zahteva ili prekida arbitraže pre donošenja konačne presude; ili
 - d) predsednik CDRC prekine postupka pred arbitrom za hitne slučajeve, u skladu sa članom 1.5 ovog Priloga.
- 7.7.** Arbitar za hitne slučajeve može da izda nalog pod uslovima za koje sam smatra da su prikladni, uključujući i zahtev za dostavu odgovarajućeg obezbeđenja.
- 7.8.** Na obrazloženi zahtev strane dostavljen pre prenosa spisa arbitražnom sudu u skladu sa članom 22. Pravila, arbitar za hitne situacije može da izmeni, ukine ili poništiti nalog.

Član 8.
Troškovi postupka pred arbitrom
za hitne slučajeve

- 8.1.** Podnositelj zahteva mora da plati iznos od 15.000 EUR, koji se sastoji od 5.000 EUR za administrativne troškove CDRC i 10.000 EUR za naknade i troškove arbitra za hitne slučajeve. Obaveštenje o zahtevu shodno članu 1.1 ovog Priloga neće biti upućeno dok CDRC ne primi uplatu od 15.000 EUR.
- 8.2.** Naknada arbitra za hitne slučajeve, ili administrativne takse CDRC mogu biti korigovane u bilo kom trenutku tokom postupka pred arbitrom za hitne slučajeve, uzimajući u obzir, između ostalog, prirodu predmeta i prirodu i količinu posla koji obavlja arbitar za hitne slučajeve.
- 8.3.** Nalogom se utvrđuju troškovi arbitraže koju vodi arbitar imenovan po hitnom postupku i odlučuje koja strana je dužna da ih snosi, odnosno u kom procentu će ih snositi strane.
- 8.4.** U slučaju da se postupak pred arbitrom za hitne slučajeve obustavi pre donošenja naloga, CDRC će odrediti iznos koji će, ako bude moguće, biti vraćen podnosiocu zahteva. Iznos od 5.000 EUR za administrativne troškove CDRC se u svakom slučaju ne refundira.

PRILOG BR. 4:

Pravila ubrzanog postupka

- Član 1.**
Primena Pravila ubrzanog postupka
- 1.1.** Ukoliko nije predviđeno drugačije u članu 30. Pravila i ovom Prilogu 4, Pravila će se primenjivati postupke na arbitraže pred arbitrom za hitne slučajeve.
- 1.2.** Po prijemu Odgovora na Zahtev u skladu sa članom 5. Pravila, ili po isteku roka za Odgovor, a u skladu sa članom 30.3. Pravila, CDRC će obavestiti strane da će se u njihovom predmetu primeniti odredbe o ubrzanom postupku.
- 1.3.** Na zahtev Strane ili po službenoj dužnosti, nakon konsultacija sa Stranama arbitražno veće može odlučiti da se Pravila ubrzanog postupka ne primenjuju na predmet. U tom slučaju, arbitražni postupak će nastaviti da vodi arbitražno veće koje konstituisano da bi vodilo arbitražni postupak po Pravilima ubrzanog postupka.
- Član 2.**
Konstituisanje Arbitražnog suda
- 2.1.** Bez obzira na bilo koju suprotnu odredbu sporazuma o arbitraži, arbitar pojedinac će biti imenovan u arbitražnom postupku po Pravilima ubrzanog postupka.
- Član 3.**
Arbitražni postupak
- 3.1.** Članovi 23.1 do 23.4 Pravila neće se primenjivati na arbitražu po Pravilima ubrzanog postupka.
- 3.2.** Proceduralna konferencija biće održana sa stranka radi konsultacija oko proceduralnih pravila najkasnije u roku od 15 dana od datuma kada su spisi poslani arbitražnom sudu.
- 3.3.** Nakon konstituisanja arbitražnog suda, nijedna strana neće moći da podnese nove zahteve, osim u slučaju da za to dobiju ovlašćenje arbitražnog suda, koji će uzeti u obzir prirodu navedenih novih zahteva, fazu arbitraže, uticaj na troškove i druge relevantne okolnosti.
- 3.4.** Arbitražni sud može, nakon konsultacija sa stranama, da odluči o sporu isključivo na osnovu dokumenata koje su strane dostavile, bez ročišta i bez ispitivanja svedoka ili veštaka.
- 3.5.** U svim pitanjima koja se odnose na ubrzani postupak, a koja nisu izričito regulisana ovim Prilogom, CDRC i arbitražni sud će postupati u duhu Pravila i ovog Priloga.

**Član 4.
Presuda**

- 4.1.** Rok u kom arbitražni sud mora da donese konačnu presudu je četiri meseca od datuma proceduralne konferencije. CDRC može da produži rok na osnovu obrazloženog zahteva arbitražnog suda za još dva meseca.

**Član 5.
Troškovi**

- 5.1.** Odredbe Priloga 1 primenjuju se na Pravila ubrzanog postupka.